

הפיתוי של מלטה

הדממה בסמטאות עיר האצילים מדינה, הרחובות התוססים של עיר הבירה ואלטה, המערה הכי כחולה שתמצאו באזור הים התיכון ועשרות מקדשים ומבצרים המעידים על היסטוריה עשירה ורבת כיבושים • אפילו בראד פיט התאהב בשלושת האיים של מלטה, ובחר לצלם שם את סרטו החדש • שלחנו את צביקה אידלמן למצוא את סוד הקסם המלטזי / צילומים: שוש להב

נחשבת גם היום לשפה הרשמית, לצד המלטזית (שהיא עירוב של ערבית ואיטלקית). הנסיעה היא בצד שמאל של הכביש, ותאי הטלפון האדומים מזכירים את לונדון.

שתי הערים המתוירות ביותר במלטה הן ואלטה-הבירה השוקקת, ומדינה, עיר האצולה, המכונה "העיר השקטה". מדינה (MDINA) שימשה בעבר כבירת מלטה, והמבנים העתיקים שבה הם בסגנונות הרומנסקי והבארוק. כיום מתגוררים בעיר המוקפת חומה רק כ-400 תושבים, והכניסה אליה בכלי רכב אסורה, אלא אם אתם תושבי המקום. שתי הערים נחשבות פופולריות בקרב צעירים ומבוגרים כאחד. קל לשוטט ברחובות ותענוג להתרשם משחזור הארמונות שהותירו הכובשים שפקדו את האי במשך מאות בשנים.

עיר הבירה ואלטה:

400 אבירים וקדוש בלי ראש

את הסיור בוואלטה נפתח בקתדרלת ג'ון הקדוש שהוקמה במאה ה-16, שהיקפה ותכולתה מדגישים את עוצמתם של האבירים ותחת רצפתה קבורים כ-400 מהם. בכנסייה זו מצוי ציורו הגדול ביותר של הצייר קאראווג'יו מ-1608 - עריפת ראשו של סנט ג'ון הבפטיסט. ככלל, 365 כנסיות יש במלטה אחת לכל יום בשנה.

מספר דקות הליכה משם - ארמון הנשיאות המפואר שנבנה בשנת 1571 ומשמש מאז כינונה של הרפובליקה כמושב הפרלמנט. במקום יש תצוגה מרתקת של כלי נשק עתיקים, ששימשו את האבירים לבלימת ההתקפות על האי.

רק כשעתיים וחצי של טיסה מפרידות בין תל אביב ומלטה האי המורכב למעשה משלושה איים (מלטה, גוּזו וקומינו) וממוקם בלב ים התיכון, בין סיציליה ולוב. מכל פינה כאן נשקפים הים, שפע של מקדשים קדומים ומבצרי אבירים מרשימים. האי הפסטורלי שימש סט צילומים לסרטים מפורסמים, כמו "טרויה", "גלדיאטור", ו"הרוזן ממונטה כריסטו", וכיום מצלם בו בראד פיט את סרטו החדש.

מלטה יושבה לראשונה על ידי הפיניקים, ובמהלך ההיסטוריה היא עברה לא מעט כובשים, שכל אחד מהם "הותיר בה סימנים". בשנת 1800 נכבשה מלטה על ידי הבריטים, שהעניקו לה עצמאות ב-1964. אך סממני הכיבוש עדיין ניכרים בה: השפה האנגלית

הקתדרלה במרכז מדינה

דרום מלטה: מערה כחולה ואי ששמו פלפל

מוואלטה יצאנו אל כפר הדייגים מרזשלוק, בדרום מזרח האי, שבו נמל ציורי ובטיילת ניתן למצוא דוכני מזכרות ומסעדות צנועות, המאפשרות אתנחתא מרגיעה. בהמשך נשים פעמינו אל בלו-גרוטו (המערה הכחולה)-מקבץ של מערות קרסטיות החצורות בתוך הסלעים על שפת מפרצון בסמוך לעיר זוריק, בחלקו הדרום מזרחי של האי.

השיט אל "בלו-גרוטו" מותנה במזג האוויר. די ברוח פתאומית כדי לטלטל את סירת המנוע הקטנה אל הים הפתוח, והקברניט שלנו דרוך לכל התפתחות. צבע המים ב"בלו גרוטו" כחול עז, שמקורו בזרחן, בורחן, טורקיו וקורל שקרקעית הסלעים במקום משופעים בהם, וצלילותם המרהיבה הופכת אותם אתר מבוקש לצוללנים.

ככלל, מלטה היא גן עדן לארכיאולוגים, והתושבים גאים במו-רשת ההיסטורית רצופת הכיבושים שנחשפת כמעט לאורך כל שטחה. התגלית החשובה מכולן היא מקדשי האלים בדרום האי, סמוך לכפר רנדי, הניבטים אל הים הרוגע, שמתוכו מזדקר אי קטנטן בשם פלפל (אי בלתי מיושב, למעט סוג נדיר של לטאות, אשר השלטונות אוסרים להתקרב אליו בגלל החשש מנפלים של פצצות שהוטלו באזור בעיצומה של מלחמת העולם השנייה).

מדובר בשני מקדשים עתיקים הנגישים לתיירים שנשתמרו היטב-אימנידרה ואג'רהים-שבהם הקריבו המלטזים הקדומים קורבנות לאלים. באי גוזה הסמוך נחשף מקדש מרתק לא פחות ←

בדרך למערה הכחולה

עתיקות ג'אנטייה באי גוזה

לפני שנצא לטייל בסמטאות המתעקלות הציוריות, נתעכב בקאזה רוקה פיקולה-מעונו של אדמירל ידוע שהפך למוזיאון, ונשוטט בעשרות חדריו עם הדרכה צמודה מן המשפחה שרכשה את המקום ועיצבה אותו ברוח התקופה.

החיים בואלטה שוקקים בכל שעות היום, ובלילה מתעוררים גם אזורי הבילוי, בעיקר באזור המרכזי של בתי המלון וחוף הים בסנט ג'וליאנס. בשעות הערב האזור עוטה גלימה של נורות צבעוניות, ועשרות המסעדות, הפאבים ובתי הקזינו מושכים אליהם תיירים ומקומיים כאחד.

תצפית אל הנמל הגדול בבירת מלטה חובה לערוך מגני באראקה, המאפשרת גם הצצה לעבר שלוש הערים העתיקות בירגו, סנגלאה וקוספיקואה מעברו השני של המפרץ. אנחנו הגענו אליהם עם הנחיתה במלטה ושכנו אליהן ביום האחרון, לטעום טעם מתוק של פרידה.

במו ידיו לאחר שחלב את העיזים שבחווותו. דג'ביינה-כך מכונה הגבינה, והיא בעלת טעם עשיר ומלטף. עליה הוא בוזק קמצוץ לפלפל ואחר התכווצותה במלח, מוסיף יין אדום. בתנור מבעבע רבילי ממולא גבינה טריה ועליו רוטב עגבניות.

המלווה שלנו טוענת שזה מיצוי החקלאות המסורתית. בגוון מתפארים בתיירות אקולוגית" ואחד האתרים העונים להגדרה זו הוא לאובג'ר סולט-בריכות מלח על שפת הים שנחפרו על ידי המקומיים: הגאות גורמת למילוי הבורות במי ים, ולאחר התאיידות המים נאסף המלח ומשמש לצריכה מקומית. לא מעט משפחות באי מתפרנסות מאספקת מלח הבישול הזה למסעדות.

האי קומינו, השלישי בגודלו במלטה, אינו מיושב, והוא מוגדר כשמורת טבע ברובו. העניין העיקרי בו אינו המבנים הספורים שעליו, אלא הלגונה הכחולה היפהפיה שלחופו הצפון מערבי של האי - גן עדן לצוללנים ונופשים.

גמלאים במלטה: כמעט גן עדן לגיל הזהב

עם קבלתה של מלטה אל גוש האיירו, לא רק שהמטבע הפך מלירה מלטיזית ליורו-גם גיל הפרישה שהיה 62 לגבר ו-60 לאשה השתנה, והיום הוא 65 לשני המינים. החוק במלטה מתיר לגמלאי לעבוד עד 19 שעות שבועיות ולקבל שכר נקי ממס, בלי שהדבר יפגע בזכויות הפנסיה שלו.

"כרטיס גמלאי" מקנה לא רק הנחות מופלגות לאירועים וחוגים בקהילה, אלא גם כיסוי כספי מלא של טיפולי שיניים, אביזרי שמיעה, תותבים וניתוחים דחופים. התרופות בבתי המרקחת חינם, למעט אלה שהן מחוץ לסל.

בתי אבות פרטיים נחשבים כאן יקרים מאוד, ולכן יש רשימת המתנה לבתי האבות הממשלתיים, בהם זכאי הגמלאי למזון, תרופות ומגורים ללא דמי כניסה, בתנאי שיותר על 60% ממענק הפנסיה חודשי שלו. הבעיה האמיתית היא שבהעדר חוק פנסיה, אחוז ניכר מתושבי מלטה מוצאים עצמם ללא גמלה מאחר שלא הפרישו עבורם או שהם עצמם לא דאגו לכך.

הכותב היה אורח רשות התיירות של מלטה

מלטה: מידע כללי

עירה בירה: ואלטה / העיר הגדולה ביותר: ויקטוריה
אוכלוסייה: 409 אלף איש / מטבע: יורו
דת רשמית: קתולית / מזג אוויר: כמו בישראל

בשם ג'גנטייה. חלק מן האתר נסגר לאחרונה על פי הוראות ארגון אונסק"ו לשימור מורשת תרבות עולמית, מחשש לנזק בלתי הפיך על ידי אלפי הדורכים על רצפתו.

האיים גוזה וקומינו: גבינות, מרפסות ולגונה מרהיבה

באי גוזה מתגוררים כ-30 אלף תושבים, אין בו שדה תעופה ומגיעים אליו באמצעות שיט במעבורת מרווחת שנמשך חצי שעה, ממלטה אל מפרץ שלנדרי. אחרי הירידה מהמעבורת נוסעים אל ויקטוריה-העיר המרכזית והגדולה ביותר במלטה. החלק האטרקטיבי בה הוא הסיטאדל-אזור העתיק המוקף חומה בצורה, שהרחובות בו כה צרים שתנועת המכוניות היא חד סטרית בלבד. האזור צפוף ועמוס בסמטאות וחנויות, ובולטים בו החלונות הצבועים בירוק והמרפסות המלטיזיות היפהפיות.

את ריקרדו זמיט, חוואי משופם שתווי פניו הם מזיגה של עומר שריף ואנתוני קווין, אנו פוגשים במסעדה שלו. זו שעת בוקר מוקדמת והוא גאה להציג בפנינו את הגבינה הטרייה שהפיק

גינת האבירים בפרבר של בירגו